

2.8.2.

OSASUNA

ELIKAGAI-IKUSKARITZA

2020ko urtarrilaren 1ean, honako hauek zeuden jasota establezimenduen erroldan Iruñean: ostalaritzako 1.024 establezimendu, 135 jangela kolektibo, 86 industria/lantegi/biltegizain eta 1.059 elikagai-establezimendu, jarduera ez-iraunkorre gain. Establezimendu horietan 1.334 ikuskapen-bisita egin dira guztira.

Martxoaren 12an eta 13an, kanpaina bat abiatu zen pintxoaren erakusketa eta tabernetako komunaren eta barraren higie-ne-elementuak kontrolatzeko, eta 148 ostalaritza-establezimendu zein kafe-makina duten okindegi-gozotegi bisitatu ziren. 2020an, osasun-kontrola egin zen Mercairuñako arrain, fruta eta barazkien handizkako merkatuan eta hiriko hornidura-azokan, bai eta Landabengo azokan ere.

2020an, alerta sanitarioko 31 egoeratan esku hartu du, Nafarroako Osasun Publikoaren eta Lan Osasunaren Institutuak jakinarazita; egoera horiek elikadura-establezimenduetan edo farmazietan banatutako elikagaiei eragiten zieten. Kontrolatu dira edo aholkua eman da ostalaritzako eta elikadurako 30 jarduera ez-iraunkorretan, eta 25 postu ikuskatu dira hainbat jaiegunetan edo ospakizunetan. Hirigintza eta Etxebizitzako zerbitzuekin batera, kontrol-zereginak egin dira Erantzukizunpeko adierazpenaren/Irekitzeko lizentziaren baldintzak aldatu edo bete ez dituzten establezimenduetan. Gainera, 27 ziurtagiri egin dira Iruñean dauden elikagaien esportaziorako enpresetatik.

2020an 346 espediente ireki dira ofizioz, Elikagaien Ikuskaritzari lotuta. Horietako 96tan zehapen-espedienteak hasia proposatu da, eta 306 errekerimendu-txosten izapidetu dira gabeziak zuzentzeko. Irekitako beste 60 espediente zerbitzuak kudeatutako hainbat gairi zegozkien (salaketak, alertak eta antzekoak).

Instalazioa	2016	2017	2018	2019	2020
Errekerimenduak	540	428	486	306	346
Zehatzaileak	106	113	87	204	96

Elikagaien Ikuskaritzak elikadurari lotutako 26 salaketa bideratu ditu, partikularrek eta poliziak esku-hartzeetan eginak, edo beste erakunde publiko batzuek abiatutakoak.

Zerbitzuak, 2020an, guztira elikagaien 52 lagin hartu ditu. Horietatik, 21 analisi mikrobiologikoak egiteko eta 2, elikagai gehigarriak zehazteko. Lagin-kopurua murriztu egin da, aurreko urteekin alderatuta, Elikagai Ikuskaritzak parte hartu duelako laginketa-programan, zeina Nafarroako Osasun Publikoaren eta Lan Osasunaren Institutuak ezarri baitu, Nafarroako Foru Komunitaterako, AESAN agentziaren jarraibideak betez. Udalaren parte-hartzea erroldatutako biztanleen eta Iruñeko udal-mugarteetan dauden establezimenduen arabera izan da.

2020an, handitu da koordinazioa Nafarroako Osasun Publikoaren eta Lan Osasunaren Institutuarekin (ikuskapen-protokoloak, laginak hartzea, osasun-erregistroari edo ikuskapenari buruzko bilerak).

Elikagai Ikuskaritzak 2015tik 2020ra bitartean hartutako elikagai-lagina

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Udal Laborategiarekin batera eginiko programa	538	516	538	457	140	29
Gainerakoak	59	30	50	27	27	23
GUZTIRA	597	546	588	484	167	52

ZOONOSIA

2020an, 189 txakur eta katu sartu dira Animaliak Hartzeko Zentroan, eta horien sarrera-arrazoia eta destinoa dagokien taulan zehazten dira, bai eta urtean sartu direnen kopuruaren eboluzioa ere.

	2016	2017	2018	2019	2020
Zakurrak	171	190	177	181	135
Katuak	35	37	82	62	54
Biak	206	227	259	243	189

189 animalia horietatik, 85 jabeei itzuli zaizkie, eta 113 adoptatu egin dira. Udalaren webgunean adopzioak egiteko orri espezifiko bat dago; hantxe eskura daiteke prozesuaren gaineko informazio guztia, bai eta animalien argazkiak ikusteko aukera ere. 2015etik 2019ra adoptatutako animaliak

Animalia adoptatuak

	2016	2017	2018	2019	2020
Zakurrak	51	64	78	57	62
Katuak	25	24	47	58	51
Biak	76	88	125	115	113

	2016	2017	2018	2019	2020
Zehapen-arrazoiak	-	-	-	-	-
Zakurrak aske eramateagatik	69	128	109	109	120
Gorozkiak ez jasotzeagatik	11	21	13	10	8
Zakurrak egoera egokian ez edukitzeagatik	5	6	3	6	2
Txertatze eta identifikazioarekin lotutako arau-hausteengatik	3	8	9	8	3
APP araudia	38*	64	50	47	31
Zakurrekin lotutako bertzelako zehapenak	16*	7	28	19	7
Bertzelako animaliekin lotutako bertze zehapen batzuk	4	1	-	-	1
Zergati guztiak	152	235	212	199	172

Espediente bat ireki zaio txakur baten jabeari hura abandonatzeagatik, ez baitu Animaliak Hartzeko Zentrotik jaso.

2020. urtean, 37 kasutan esku hartu da, animaliek pertsonen hozka egiteagatik. Kasu horietan, 4 animaliarik behaketa sanitarioa egin zaie, eta kasu bakar batean ere ez da detektatu gaixotasun kutsagarriarik. Arriskugarriak gerta daitezkeen animaliak edukitzeari buruzko araudia aplikatuz, urte honetan zehar horiek edukitzeko beste 81 lizentzia eman dira, 36 lizentzia berri eta 2 kopia eman dira lizentzia galtzeagatik.

CES/R - esterilizatutako, bizkarroiak hildako eta txertatutako katuak programaren estadistika

	Esterilizatzea, txertatzea, bi- zkarroiak hiltzea	Bestelako albaitaritza-arretak
Emeak	122	6
Arrak	81	7
Guztira	203	13

Uso-populazioaren gaineko kontrola eta usategi ekologikoa abian jartzea Azaroan abian jarri zen Taconera parkean eraikitako usategi ekologikoa, usoen populazioa eta haien ugalketa kontrolatzeko, eta emaitza onak lortu ziren. Halaber, uso batzuk hiritik kanpo dauden usategietara eraman ziren, usoen populazioa pixkanaka murriztea xede harturik.

INGURUMEN-OSASUNA

Udal-erregistroan salaketak edo eskaerak aurkeztu dituzten herritarren eskariei erantzuteaz arduratzen da, eta Udalaren esku-hartzea eskatzen du Osasun Ikuskaritzari dagokion gai espezifiko batean. Gainera, ofizioz garatzen ditu merkataritza-jardueren osasun-zaintzako programak eta/edo etengabeko osasun-hobekuntza sustatzeko zerbitzuak.

ESKATU AHALA

Herritarrek 2020an egindako salaketa- eta eskaera-kopurua azken urteotako baxuena da.

URTEA	KOPURUA, GUZTIRA	SALAKETA KOPURUA	ESKAERA KOPURUA	SORRARAZITAKO IKUSKATZE KOP.	KOPURUA SORTURIKO LAGINAK
2016	54	36	18	36	2
2017	51	30	21	37	3
2018	36	26	10	57	4
2019	43	32	11	70	0
2020	29	20	9	48*	0

*Sorrarazitako ikuskapen-kopurua askoz handiagoa da tatuaje-tinten gaineko osasun-alerta batek eragindako eskaeren kopurua baino, zeinak 28 lokal ikuskatu behar izan baitzituen.

OFIZIOZKO ZAINZA

2020an garatutako osasun-zaintzako urteko programek zerikusia izan dute uraren osasun-kalitatearekin, honako kasu hauetan: kontsumoko ura, ibaiko zein igerilekuetakoa, haurtzaindegi eta haur-eskoletakoa, estetika eta garbitasun pertsonaleko lokaletakoa eta merkataritza-lokaletakoa.

ikuskapenak eta laginak, guztira, murriztu egin dira aurreko urteekin alderatuta. Lehenengo kasuan, ostalaritzako ikuskapenak indartu direlako; bigarrenean, 2019an laborategian egindako aldaketengatik, Nafarroako Osasun Publikoaren eta Lan Osasunaren Institutuko laborategian laginak hartzeko irizpide berriak ezarri direlako.

Ikuskapenak eta laginak

URTEA	IKUSKATZEAK, GUZTIRA	LAGINAK, GUZTIRA
2016	1.904	1.756
2017	1.759	1.761
2018	1.941	1.695
2019	1.835	1.500
2020	1.555	801

Ikuskapen guztietatik, 252 igerilekuetan egin dira; 34, haur-eskoletan; 808, estetika-lokaletan; 269, merkataritza-establezimendu berrietan, eta 92 kasutan, jarraipena eman zaie espedientei ikuskapenetan antzemandako gabeziengatik. Halaber, giza kontsumoko uraren 574 lagin jaso dira, ibaietako uraren 5 eta igerilekuetako uraren 171.

Salaketaren bidez sortutako espedienteen % 85 eta eskaeraren bidez sortutakoen % 88, 2020an amaitu eta artxibatu dira. Beste 3 salaketa 2021ean ebazteke geratu dira –ohiko izapide administratiboa jarraitzen dute– eta 1, 2021eko urtarrilean amaitu zen.

Herritarrek formalizatutako salaketen % 50 udal-erregistroan aurkeztu eta 20 egun igaro baino lehen aztertu ziren. Jasotako eskaerak 17 eguneko epean kudeatu dira batez beste.

INGURUMEN INGENIARITZA

Zerbitzuaren jarduerak, funtsean, salaketei erantzutean eta zaratari eta usainei buruzko ingurumen-legeria betetzen dela egiaztatzeko eragozpenak sor ditzaketen jarduerak ofizioz ikuskatzean oinarritzen dira. Salaketak izan daitezke herritarrak instantzia orokorrean idatziz aurkezten dituen eta Ingurumen Ingeniaritzako Zerbitzuari zuzenduta dauden kexak, edo Udaltzaingoak herritarrek egindako deiengatik ipinitako salaketak.

	2016	2017	2018	2019	2020
Salaketa kopurua	174	199	133	145	106
Ikuskatze kopurua	97	175	100	63	58

KUTSADURA AKUSTIKOAK ERAGINDAKO SALAKETAK

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Tabernak	48	46	50	29	33	15
Auzotarrak	56	66	71	59	63	37
Bertze batzuk	44	42	44	30	38	39
GUZTIRA	148	154	165	118	134	91

2020an, 18 zehapen jarri dira zaratagatik.

KUTSADURA ATMOSFERIKOAK ERAGINDAKO SALAKETAK

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Keak eta usainak	23	20	19	15	11	15

Ikus daitekeenez, kutsadura atmosferikoagatik jarritako salaketen kopurua murriztu da azken urteetan, nabarmen ugaritu baitira ofiziozko ikuskapenak.

UDAL-LABORATEGIA

Udal Laborategiko langileek Nafarroako Lan Osasunaren Laborategietako instalazioetan betetzen dute bere eginkizuna 2019az geroztik; urte horretan Iruñeko Udalak hitzarmen bat sinatu zuen Nafarroako Gobernuako Osasun departamentuarekin NOPLOren laborategiko instalazioak aldi baterako erabiltzeko.

Elikagaien kontrola. Udalaren Elikagai Ikuskaritza zerbitzuak bat egin zuen NOPLOren elikadura-segutasunaren atalak ezarritako elikagaien gaineko lagin-planarekin.

Ingurumenaren kontrola. Giza kontsumorako ura, igerilekuetakoa eta udalerria zeharkatzen duten ibaie-tako ura kontrolatzean datza.

Elikagai mota	Saiakuntza kimikoak	Saiakuntza mikrobiolo-gikoak	Guztira
Sareko ura, eguneroko kontrola	10	4	14
Sareko ura, analisi osoa	87	5	92
Igerileku eta hidromasajeetako ura	9	2	11
Ibaietako ura	7	3	10
Guztira*	113	14	127

EPIDEMIOLOGIA

Epidemiologia Zerbitzua Udalaren osasun-zerbitzu bat da, eta herritarren osasuna babestea eta sustatzea du helburu. Alde batetik, aholkuak ematen ditu bere eskumenekoak diren gaietan dela emailaz dela telefonoz, eta bestetik, zenbait programa garatzen ditu honako hauek sustatzeko: aire zabaleko ariketa fisikoa, ibilbide naturaletan barna ibilaldi nordikoen hastapenak eta 40 urtetik gorakoentzako ariketa fisikoa. 2020an, Udalak ibilketa nordikoko 18 saio eskaini ditu, eta 368 lagunek hartu dute parte. Aurreikusitako programa guztietan eragina eduki zuen oraingo egoerak (ikusi COVID).

Halaber, Herritarrendako Arreta Zerbitzuarekin lankidetzan, Epidemiologiak informazio- eta alerta-sistema kudeatu du, atmosferako polinizazio-maila altuari aurre egiteko (martxoaren 12tik ekainaren 28ra bitarte). 2020an, 18.383 SMS mezu eta 1.660 email bidali zitzaizkien 1.581 pertsonari, eta horietatik 86 izen-emate berriak izan ziren.

Polen-mailari buruzko informazioa jasotzen duen lagun kopurua

2015	2016	2017	2018	2019	2020
1.035	1.182	1.323	1.404	1.495	1.581

Epidemiologia Zerbitzuak lankidetzan dihardu Nafarroako Gobernuarekin tenperatura altuegiek osasunean duten eraginaren aurkako prebentzio-planean, eta hori arrisku-mailari eta «bero-boladaren» kasuan prebentzio-neurriei buruzko informazioan zehazten da. 2020ko udan, plana bigarren aldiz aktibatuz, 2019an aktibatu eta gero (uztailaren 31n)

Era berean, Udalaren Desinfekzio Parkearekin eta Nafarroako Gobernuarekin lankidetzan, 2016az geroztik, zerbitzua lanean ari da udalerrian eltxo tigreak presentzia detektatzeko, 2020ko maiatzaren 18tik abenduaren 14ra bitartean arrautza-tranpen instalazio- eta bilketa-sistema baten bidez.

Arrautza-tranpen taula/erregistroa Iruñerrian. 2016-20

UR-TEA	TRANPA KOPURUA	ASTE KOPURUA	TRANPA KOPURUA				ALDATURIKO LEKUKO KOPURUA
			ZAINDUAK	POSITIBOAK	NEGATIBOAK	DESAGERTUAK	
2016	8	11	88	0	88	2	1
2017	10	16	160	0	160	2	4
2018	10	12	120	0	120	0	3
2019	10	15	150	0	144	3	3
2020	10	16	150	0	148	1	1

HIGIENE- ETA DESINFEKZIOKO-ZERBITZUA

DESINFEKZIO-PARKEA

Desinfekzio-parkeak arratoi-hiltze, desinfekzio, intsektu-kentze eta usain-kentze lanak egiten ditu lokaletan eta bide publikoan, ofizioz zein partikularrek eskatuta.

Desinfekzioak

	2016	2017	2018	2019	2020
Desinfekzioak (partikularrak)	18	11	14	9	8
Santo Domingo azoka eta Zabalgunea	102	104	104	100	102
Bide publikoa	1.949	2.663	2.432	1.991	1.875
Hauteslekuak	Bide publikoan bilduriko datuak			69	0
Udal-egoitzak	Bide publikoan bilduriko datuak			56	90
Zerbitzuak, guztira	2.069	2.778	2.550	2.225	2.075

Intsektuak hiltzea

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Intsektuak hiltzea (partikularrak)	129	150	152	192	188	71
Ikastetxeak eta haur-eskolak	35	41	43	40	41	41
Udal-egoitzak	307	270	314	514	93	52
Udaberriko kanpaina	Udal-egoitzetan bilduriko datuak				83	112
Bide publikoa	Udal-egoitzetan bilduriko datuak				318	389
Bainu-etxeak eta komun publikoak	167	169	55	15	14	36
Zerbitzuak, guztira	641	630	564	761	737	701

Arratoi-garbiketak

2020an jarduketak indartu dira bide publikoan, Bainuetxe eta komun publikoetan, eta baita udaberriko kanpainan, egindako jarduketetan ikus daitekeen moduan.

	2016	2017	2018	2019	2020
Estolderia: erregistroak	1.146	1.394	3.008	3.014	3.050
Estolderia: ikuskatzeak	896	3.942	3.282	3.763	3.865
Arratoiak hiltzea bide publiko eta udal-eraikinetan	395	612	543	717	1.027
Arratoiak hiltzea (partikularrak)	417	78	74	146	49
Berrikuspenak (partikularrak)	302	21	0	0	0
Zerbitzuak, guztira	3.156	6.047	6.907	7.822	8.183

2020an, estolderietako arratoiak kontrolatzeko urteko bi kanpainei eutsi zaie, zeinak ugalketa-garaiarekin batera egiten baitira (udaberrian eta udazkenean). 2020an estolden tapaki gehiago jarri dira kanpainetan, eta ondorioz, zerbitzu kopurua handiagoa izan da 2019arekin alderatuta. Bide publikoetan eta Udal-eraikinetan egindako zerbitzu-kopurua ere handiagoa izan da, tratamenduak gehiago berrikusi baitira, eta beraz, errodentizida-kopurua hobeki doitu daiteke, erresistentziak sortzea ekiditeko eta tratamenduak eraginkorrago bihurtzeko.

ANIMALIEN KONTROLA

Labezomorroaren kontrola

Urtero, eta udaberrian espeziearen arrautzak eklosionatzearekin batera, Desinfekzio Parkeak ofizioz intsektuak garbitzen ditu Bigarren Zabalguneko eta bertze auzo batzuetako puntu jakin batzuetan, bai eta Txantrea auzo osoan ere.

Eltxo tigrea

Aurreko urteetan bezala, Udalak espezie hori zaintzeko eta kontrolatzeko programa ezarri du NOPLOIk zehaztutako jarraibideekin bat, lekuko bana duten hamar arrautza-tranpen bitartez. Aurten maiatzetik abendura bitarte egin da.

Liztortzar asiarra

Vespa Velutina/ liztortzar asiarra kontrolatzeko zerbitzuen kopuruak gora egin du, espeziearen izaera inbaditzaile eta hedakorrari erantzuteko. 2020ko otsailaren 6tik ekainaren 15era bitarte, 7tan berrikusi dituzte tranpak, 15 egunean behin gutxi gorabehera; guztira, 271 ikuskapen egin dira, eta 356 intsektu harrapatu. Tranpa horiek zuhaitzetan jarri ohi dira, hibernatzen ari diren erreginak daudela uste den tokietan.

HABIEN BILAKAERA URTEAN

	2016	2017	2018	2019	2020
Estolderia: ikuskatzeak	51	59	98	36	83
Arratoiak hiltzea bide publiko eta udal-eraikinetan	0	0	3	30	35
Arratoiak hiltzea (partikularrak)	0	0	10	398	356

KOMUN PUBLIKOAK

Hiriko komun tradizionalak itxita daude martxotik maiatzera bitarte. Gutxi gorabeherako kopurua bilatzea xede hartuta, balioespena egin da azaroaren 16tik 22ra bitarteko asteko kopuruari dagokionez.

	Azaroa		Zenbatespena
	astea	eguna	Erabilera- eskuliburua
Gazteluko plaza	9.030	1.290	472.140
Gurutzeko plaza	5.096	728	266.448
Foruen plaza	3.865	552	202.084
Sarasate pasealekua	3.664	523	191.575
Antoniutti	3.497	500	182.843
Basotxo	3.272	467	171.079
Ziudadela	3.218	460	168.255
Media Luna	1.421	203	74.298
Munduaren parkea	1.127	161	58.926
Landaben*	598	598	25.714
			1.813.363

GARBIKETA AUTOMATIKOKO KOMUNAK. Erabilera kopurua

2020an lizitazio bat egin da garbiketa automatikoko beste komun bat jartzeko Trinitariosen, Kosterapea pasealekuan. Komuna 2021ean jarri eta abiatuko da.

Ateratako datuak kontuan hartuta, erabileren % 65 garbiketa automatikoko 26 komunetatik 9etan gertatzen da, eta leku hauetan daude: Sarasate pasealekua, San Frantzisko plaza, Gazteluko plaza, Karlos III.aren etorbidea, Gartzia Naiarakoaren pasealekua, Serafin Olave kalea, Runako parkea, Alfredo Landa parkea eta Olivako Monasterioaren kalea.

GARBIKETA AUTOMATIKOKO KOMUNAK. Erabilera kopurua

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gazteluko plaza	40.333	39.488	42.777	40.299	31.945	32.108	15.011
Sanduzelai*	13.813	14.756	S.D	S.D	S.D	11.639	5.834
Magdalenako zubia*	13.842	14.120	S.D	S.D	S.D	7.457	3.327
Runako parkea*	11.077	14.462	15.122	12.975	18.896	17.566	8.513
Maiteminduen parkea*	13.432	10.386	7.977	9.099	10.123	9.686	5.692
Mendillorri ikastetxea	7.914	8.119	10.093	7.366	7.608	9.093	3.668
Mendillorriko aintzira	4.111	4.538	4.563	5.617	4.524	5.590	1.892
Karrikiri*	5.307	5.070	4.279	S.D	3.507	3.653	1.200
Felisa Munarriz plaza	10.649	6.994	7.401	5.833	5.987	6.639	3.325
Sarasate pasealekua	33.586	31.447	27.686	34.846	35.057	40.364	16.954
La Olivako Monasterioa	23.160	23.782	23.568	S.D	S.D	17.378	7.779
Ibarbidea	10.319	10.377	9.681	9.041	S.D	7.273	3.075
Gartzia Naiarakoaren pasealekua	22.398	22.195	12.603	S.D	21.285	21.336	10.220
Serafín Olave	23.201	23.147	22.959	23.795	23.489	21.557	8.811
Ilargi Enea parkea*	4.372	6.900	5.818	7.698	5.188	7.669	2.936
Karlos III.a	20.034	24.377	31.512	36.427	34.187	40.167	14.669
Elío epailearen plaza	6.024	3.428	4.463	5.609	6.419	7.249	3.903
Martzilla monasterioa	5.972	4.436	4.690	4.327	7.307	5.583	2.525
Viñaburu-Ospitaleak	3.815	2.977	2.867	2.874	2.844	2.441	1.201
Turrillas plaza	6.368	6.408	6.050	6.914	7.176	7.997	3.400
Gares plaza	5.583	6.271	5.604	5.846	5.709	7.194	3.317
Erriberri	6.538	7.200	7.271	7.408	6.485	7.642	3.482
San Frantzisko	25.916	36.901	36.187	41.667	30.269	31.210	15.062
Alfredo Landa	8.942	12.955	12.779	8.587	S.D	17.753	8.272
Sandua pasealekua		4.938	10.046	9.954	12.429	9.543	4.793
Taxoare				3.871	1.552	8.942	3.330
Guztira	326.706	345.672	315.996	290.053	281.986	364.731	162.191

* Kanpoaldean komun bikoitza duten komunak. Kanpoaldean dauden komunen erabilera ez da zenbatu, ez baitute kontagailurik. SD (Daturik gabe)

BAINU-ETXEA ETA ANTONIUTTIKO DUTXAK

Hiriak bainu-etxe bat du Eslava kaleko 9 zenbakian; ur beroz hornitutako instalazioak ditu, eta zortzi dutxa-kabina, sei bainugela (desgaitasunen bat duten pertsonak erabiltzeko egokitutako bi), hiru garbigailu eta hiru lehorgailu. Horrez gain, haiek modu egokian erabiltzeko tresna guztiak.

Dutxen erabileren joer

	2016	2017	2018	2019	2020
Gizarte-zerbitzuetako dutxa kop.	768	956	900	815	757
Dutxak, guztira	7.153	6.667	7.347	6.511	3.057
Bainu kopurua	24	19	6	16	0
Dutxak eta bainuak, guztira	7.177	6.686	7.353	6.527	3.814

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Gizarte-zerbitzuetako garbiketa kop.	865	783	905	808	1.480	878
Gizarte-zerbitzuetako lehorketa kop.	865	783	905	808	1.480	878
GUZTIRA Gizarte-zerbitzuak	1.730	1.566	1.810	1.616	2.960	1.756
Ordaindutako garbiketak, guztira	1.545	1.615	1.659	1.542	1.974	1.210
Ordaindutako lehorketak, guztira	1.477	1.488	1.565	1.473	1.918	1.191
Ordainduak, guztira	3.022	3.103	3.224	3.015	3.892	2.401
GUZTIRA	4.752	4.669	5.034	4.631	6.852	4.157

XIRINGEN BILKETA

Bide publikoan utzitako xiringak erretiratzea da zerbitzu honen eginkizuna, hondakin sanitarioen bidez ustekabea gaixotasunak transmititzeko aukerarik izan ez dadin. Gaur egun, garbiketa automatikoko komunak dira xiringak aurkitzeko aukerarik handieneko lekuak. Zerbitzuak 2020an kendu dituen 72 xiringetatik 35 instalazio honetatik kendu dira eta beste 37, bide publikoan hartu dira. Xiringa gehien –15 inguru– aurkitu diren auzoak Alde Zaharra, Txantrea eta Donibane dira. Aitzitik, ez da xiringa bat ere agertu ez Iturraman, ez Mendillorin, ezta Landabenen ere.

Bide publikoan bildutako xiringak

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Urtarrila	5	4	0	1	1	-
Otsaila	7	1	0	14	14	-
Martxoa	8	2	1	6	5	-
Apirila	5	5	8	0	10	-
Maiatza	6	3	5	5	9	-
Ekaina	0	2	9	2	13	-
Uztaila	0	3	3	1	10	-
Abuztua	1	5	12	1	1	-
Iraila	0	9	7	0	3	-
Urria	2	3	1	12	6	-
Azaroa	3	0	0	0	15	-
Abendua	5	7	6	1	20	-
GUZTIRA	42	44	52	43	107	72

UDAL-HILERRIA

Zerbitzu honen eginkizuna gorpuak lurperatzea eta erraustea da (eta ondorengo gorpuak ateratzea, berriro lurperatzea eta erraustea), guztia ere higie- eta osasun-baldintza egokietan. Normaltasunez betetzen dira ehorzteko eta errausteko eskaera guztiak, jaso eta hurrengo hogeita lau ordutan. Pandemi-
an handitu dira, aurreko urtearekin alderatuta, gorpu-eramateak (% 13,77) eta errausketak (% 11,10). Nitxoen kopurua ere handitu egin da (% 28,37), eta baita panteoiena (% 14,14) eta lurreko hilobiena ere (%24,32). Errausteen ehunekoa % 76,69era iritsi da urtean zehar, eta pixka bat murriztu zen aurreko urtearekin (% 78,453) alderatuta.

Urtea amaitzean, badaude 3.511 nitxo libre (aurreko urtean baino 93 gehiago, eta ezabatu dira lautik gorako altuera izan eta libre daudenak), lurreko 500 hilobi inguru (behar heinean gaitu daitezkeen hainbat lursail daude), gorpuzkietarako 13 kolunbario eta errautsendako 23 kolunbario libre.

Ehorzketen konparazio-taula

EHORZKETA MOTA	2016	2017	2018	2019	2020
Nitxoak	427	435	420	363	466
Lurra	8	24	32	37	46
Panteoiak	184	183	180	191	218
Gorpu-errausketak	2078	2033	2171	2162	2402
Guztira	2697	2675	2803	2753	3.132

Desobiratzeen konparazio-aula

DESOBIRATZE MOTAK	2016	2017	2018	2019	2020
Bertze hilerri bat	19	25	16	17	7
Hezurtegi komuna	803	592	643	314	384
Berrehorzketak	136	126	126	202	182
Gorpuzkien errausketak	261	238	206	308	231
GUZTIRA	1.219	981	991	841	804

Iruñeko hilerrian ehortzitako kanpotarren jatorria

DESOBIRATZE MOTAK	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Iruñerriko herrietakoak	520	538	442	519	575	571
Nafarroako bertze herri batzuetakoak	479	555	543	542	521	571
Bertze probintzia batzuetakoak	52	80	73	79	88	99
GUZTIRA	1.052	1.173	1.058	1.140	1.184	1.241